

Yoğun Bakım Ünitesinde Covid-19 Hastaların Yakınları ile Buluşturulması: Sanal Hasta Ziyareti

Dr. Öğretim Üyesi Ayda KEBAPCI
Koç Üniversitesi

Bu çalışma, yoğun bakım ünitesinde uygulanan Sanal Hasta Ziyareti programının hasta ve yakınlarının durumluk anksiyete düzeyi ile hasta yakınlarının memnuniyeti, hastane anksiyete ve depresyon düzeyine etkisini incelemek, hekim ve hemşirelerin sanal ziyarete yönelik görüş ve deneyimlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışma, COVID-19 pandemisi süresince kısıtlanan hasta ziyaretlerine yönelik geliştirilen sanal hasta ziyaret programının hazırlanması, üçüncü düzey bir yoğun bakım ünitesinde uygulamaya geçirilmesi, yoğun bakımda yatan hasta ve yakınlarına sanal ziyaretin uygulanması, sanal ziyaret programına yönelik hekim ve hemşirelerin görüş ve deneyimlerin alınmasını kapsamaktadır.

Çalışma nicel ve nitel olmak üzere iki aşamada yapılmıştır. Birinci aşamadaki nicel çalışma; tek gruplu, prospektif ve yarı-deneysel tasarımda (tek grup ön test-son test desen) bir araştırma idi. Örneklem yoğun bakım ünitesinde yatan 50 COVID kesin veya şüpheli hasta ile 50 yakını alındı ve 301 sanal ziyaret gerçekleştirildi. Veriler, VAS Durumluk Anksiyete Ölçeği, Yüz Kaygı Ölçeği, Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği ve Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Yakınlarının Memnuniyetini Değerlendirme Anketi ile toplandı. Veri analizi için Wilcoxin, bağımlı gruplarda t testi ve Pearson korelasyon testi kullanıldı. İkinci aşamadaki nitel çalışmaya bir yoğun bakım hekimi ve dokuz yoğun bakım hemşiresi katılmıştır. Veri toplamada yarı yapılandırılmış sorular ve bireysel derinlemesine görüşme yöntemi kullanıldı. Veriler, içerik analizi ile değerlendirildi, tema ve alt temalar belirlenmiştir.

Sanal Hasta Ziyaret Programının hasta ($2,97 \pm 5,45$ vs. $1,49 \pm 2,19$) ve yakınlarının ($5,70 \pm 2,68$ vs. $3,53 \pm 2,82$) durumluk anksiyete puanı ile hasta yakınlarının hastane anksiyete skorunu ($9,40 \pm 4,63$ vs. $7,68 \pm 3,65$) anlamlı düzeyde azalttığı belirlenmiştir. Hasta yakınlarının hastane ve sanal ziyaret programından memnuniyeti çok (%96'sı çok memnun) yüksek bulunmuştur. Bireysel derinleme görüşmelerden elde edilen veriye göre, Sanal Hasta Ziyaret Programına katılan hekim ve hemşireler; programı COVID-19 pandemisi süresince elzem bulduklarını, programın hasta iyileşmesine ve aile merkezli bakım uygulamalarına katkı sağladığını ve yenilikçi bir program olduğunu ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoğun bakım, hasta ziyareti, sanal ziyaret, aile, anksiyete, depresyon